

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Položaj na Ogrskem.

Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita. Po naše bi se reklo, da takšnega življenja kot na Ogrskem, ni drugod nikjer na svetu. In v resnici je postalo življenje na Ogrskem zadnje čase res čudno. Seve, da je hotel oholi Madjar, ki je prvi izrekel zgoraj navedeni latinski izrek, reči, da je življenje na Ogrskem tako lepo, tako ugodno, da ni mogoče niti misliti, da bi bilo še kje drugod na svetu tako fletno življenje. No, pred več desetletji je bil omenjeni latinski pregovor morebiti res opravičen. Ogrska dežela je v resnici tudi jako rodovitna in je vsled tega svoječasno v nji blagostanje mogočno cvelo. Ali časi so se spremenili, in z njimi so se spremenile tudi razmere na Ogrskem. Madjar ni imel nikdar smisla za umno gospodarstvo, pač pa je znal vedno živeti razkošno. Razkošnost pa stane mnogo denara, in ker ni Madjar vedno imel tega pri rokah, poskušal si ga je drugod, kjerkoli ga je mogel najti. Našel pa ga je vse polno pri židu in jemal ga je pri njem lahkomišno, ne da bi za trenutek pomislil, kako mu ga povrne. In tako je zabredel v dolgove, zabredel je v židovske zanjke, iz katerih se ne more več rešiti. Ohol pa je ostal Madjar še vedno in v ti oholosti počenja še dandanes marsikaj, kar je popolnoma neopravičeno in večkrat tudi nepošteno. V svoji brezobzirnosti do drugih pravi, da se bojuje za svobodo. Ono hvalisano madjarsko življenje ne obstoji danes v drugem, nego v brezobzirnosti, v korupciji in v tlačenju podrejenih ljudskih slojev. Da je temu res tako, pričuje nam situacijska slika, katero je priobčila te dni dunajska »Information« v nekem dopisu iz Budimpešte. Tam čitamo namreč približno to-le:

»V Budimpešti se ni še nikdar tako malo govorilo o politiki, kakor prejšnji teden. Politikarji so se namreč že naveličali gledati skozi politični drobnogled, kateri jih je že tolikrat prevaral. Hkratu pa se je spremenil položaj, ko se je raznesla govorica, da je grof Tisza zopet poklican na Dunaj, ko so začeli nekateri dunajski in budimpeštanski krogi ogrevati se zanj. Razbur-

jenje in ogorčenosti se skoraj ne dasta popisati, ki sta nastali posebno v Budimpešti vsled takih govoric. Opozicija, ki je bila do sedaj nejezdna, začela je kot misliti na svoje zjedinenje, in je to misel sprožil poslanec Rakovczky, ki je do sedaj veljal bolj za vladnega pristaša. Koj se je pričelo s posvetovanjem o boju, ki se ima biti skupno in o najodločnejšem odporu. Razburjenost pa je postala toliko večja, ko se je doznalo, da je bil na Dunaj poklican tudi bivši minister v Banffyjevem ministerstvu, namreč pl. Perczel, ki je oskrnil svoje ime s znanimi volilnimi škandali. Kdorkoli je kroni svetloval, da se posvetuje s takimi možmi, dal ji je gotovo slab svet, kajti s takimi možmi je mogoče odpor še-le povečati in spraviti v boj celo one, ki so ga dozdaj gledali le od daleč. Da bi bila možna mirna rešitev s pomočjo teh mož, ki so danes na Ogrskem najbolj obsovaženi, o tem ne more biti niti govora. Objednem sta pa kompromitirana grof Tisza in pl. Perczel, prvi vsled svojih bančnih kupčij, drugi pa vsled znanega Engelo-vega ponarejanja vina. Med mnogimi drugimi pogreški ni najmanjši tudi ta, da se s takimi nesrečnimi poskusi v deželi vzbuja mnenje, mnenje, katero med ljudstvom posebno radi širijo tudi protidinastični življi, da se vse poskusi, da se prezirajo celo postave in morala, samo da se dela v prid avstrijski politiki, to je oni, sloneči na podlagi pogodbe iz leta 1867. Da se to doseže, dovoljeno je vse, dovoljena je vsaka korupcija in vsako nasilstvo. Storili so se pogreški za pogreški. Povišanje kontingenta novincev, ki ni bilo, kakor se je potem skazalo, prav nič opravičeno, in ki je mirno delovanje parlamenta tako korenito razburilo; potem umaknitev omenjenega zakonskega načrta, koncesija, ki je bila storjena ob najneugodnejšem času; spletke proti pl. Szellu, s katerimi se ga je motilo v njegovi taktiki, in katerih posledica so bile potem sedanje narodne zahteve glede armade; potem ponesrečeni poskus z grofom Ticzom in konečno še armadno povelje in vrhu tega še znane

izjave dr. Koerberja in sedanje pozvanje imenovanih mož na Dunaj, ki so že dovolj pokazali, da so popolnoma nesposobni za kako politično delovanje, vse to tvori dolgo verigo tako velikih pogreškov, da je že skrajni čas, da se jim naredi konec. Ticzova vlada bila bi za dinastijo osodepolna. O gibanju, ki je nastalo na Ogrskem, ko se je začelo govoriti, da stopi na krmilo vlade grof Ticz, naj dokaže to-le: Te dni je imel peštanski komitat svoj shod. Kossuth je predlagal, da bi komitat ne pobiral več državnih davkov. Tak predlog bi drugače gotovo padel. Ko je pa neki sorodnik Ticzov predlagal, naj se glasuje po imenih, s čimur bi se na navzoče uradnike pritiskalo, nastal je v dvorani tak hrup in vrišč, kakoršnega tam še nikdar ni bilo, in kmalu bi bilo prišlo do pretepa. Upilo se je: »To je c. kr. avstrijski način, vlada močne roke začenja že strašiti itd.« Osivelega nadžupana obsipali so z naslovi: »Lump« itd. in le z veliko majo se je doseglo, da je Kossuthov predlog ostal v manjšini samo treh glasov. Če pa v središču Ticzova kandidatura za ministerskega predsednika tako razburja duhove, kaj pa še-le na deželi? Antidinastične demonstracije se vedno množe. K slavnostim Kossutha in Rakoczija prihaja neizrečeno veliko ljudstva. Povsod se proslavljajo oni, ki so se bojevali proti dinastiji Habsburžanov, nikjer se pa ne proslavljajo zmage, katere so Habsburžani izvojevali v turških vojskah na korist Madjarov. Razžaljenja Nj. Veličanstva so vedno na dnevnem redu, a istotako na dnevnem redu so tudi pravoreki po večini židovskih porotnikov, ki žaljivce navadno oproščajo. Jako se pa moti oni, ki meni, da se vse to godi zaradi tega, ker se ne ugoti ogrskim zahtevam po madjarskem poveljnem jeziku v armadi. O takih zahtevah ni pred letom še nikdo sanjal. To je pač le najpripravnejše sredstvo, s katerim se danes nasprotniki dinastije oborožujejo, da širijo med ljudstvom že itak dolgo časa obstoječo nevoljo. S tem orožjem se, kakor rečeno, le lažje širi med ljudstvom nevolja, ka-

tera obstoji med njim že dolgo časa, zaradi skrajno slabega gospodarstva dose-danje vladne stranke, ki je smatrala deželo zgolj za svojo domeno, nevolje, ki je že tolikrat izbruhnila, katero pa je krona, katero je vladna večina zlorabila, že večkrat morala potolažiti. Ogrska cerkvena politika, nji sledeče volitve pod Banffyjem, nepravda Szellova mlečna politika nasproti Kossuthovcem, skrivna levica med skrajno desnico in levico, t. j. neka takozvana parlamentarna kamerila, vse to je provzročilo na Ogrskem sedanje obupne razmere. Ako se hoče priti v okom vsemu temu, odpraviti se mora korenito stari tok, začeti se mora s popolnoma novim. Naj bi se tudi odsek deveterih gledé programa zjedini. To sredstvo bilo bi le paljativno. Nastopiti mora vlada, in sicer poštena vlada, o kateri bi bil vsakdo prepričan, da je največja sovražnica vsake korupcije. Nastopiti mora vlada, ki se ne bode bavila z državnopravnimi futkami, ki niso nič drugega nego šport, s katerim se igrajo v parlamentu odvetniki, marveč ki se bo pečala zgolj le z vprašanji, kako zboljšati ljudsko blagostanje in ljudske koristi, in prišlo bode že v doglednem času do tega, da se ne bode ljudstvo prav nič brigalo za narodne zahteve glede armade, s katerimi se nevoljno ljudstvo pri sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah tako uspešno razburja. Ako se pa hoče to doseči, potem se ne sme nikakor več računati s Ticzom in Perczelom.

Take so toraj razmere na Ogrskem. Zavozene gospodarstvo, slabo gmotno stanje ljudstva, korupcija ter izkoriščanje ljudskih koristij v osebne namene, to je krivo sedanjemu položaju, ne pa narodni ponos, s katerim madjarski šovinisti tako radi mečejo okoli sebe.

Dopisi.

Iz Kobarida. — Iznova je živo stopilo na dan vprašanje o zvezi lokalne železnice s Sv. Lucijo in Kobaridom, oziroma Bovecem. »Slov. katol. politično in gospodarsko društvo za kobarški

PODLISTEK.

8

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

»Kaj pa delaš sam tukaj, Tone?«

»Solnce mi vzhaja, ko te vidim, dete Adamovo!«
vsklikne Sever ter pristavi važno: »Stopi bliže in poglej tu mojo dlan. — Ali vidiš kaj na njej?«

»Seveda vidim«, odvrne s šegavim nasmehom Milka.

»Kaj pa vidiš?«

»No, kaj drugega, nego dlan?!«

»Milka, tvoje oči preprega še mrena mladostne neizkušenosti, zato ne vidiš, kar vidim jaz. — Glej, tu je pisano, da nosiš ti v srcu skrivnost, katero se bojiš razodeti«, razlaga Tone in gleda nepremično in resno v dlan.

»Blodi se ti menda, Tone!« zasmeje se Milka, kakor bi bile Tonetove besede res popolnoma prazne.

»He... he... dekle! Norec sem, a mnogo vem, kar je drugim skrito. — Glej, tvoje srce je mojim očem tako odkrito, kakor ta dlan. Ti si zardela enkrat pred cerkvijo, ko si ugledala nekega mladeniča. — Rdečica pomeni ljubezen.«

»Ne daj Bog, da bi bilo vedno res, kar praviš! — Kolikokrat človek zardi, ne da bi se mu niti sanjalo. o ljubezni«, pomaga si Milka iz vidne zadrege.

»Hej, ti tajiš, a izdaja te rdečica na licih«. Nato umolkne Sever za trenotek; a kmalu stopi pred Milko z nenadnim vprašanjem:

»Poznaš-li novega gozdarja?«

Milka ne odgovori besedice, krije obraz mej dlan in začne jokaje prositi Severja, naj ne pove tega nikomur.

»Molčal bom kot grob. — Povem ti pa vrhu tega še, da vidi tudi moj gospodar rad brhko županovo Milko. Večkrat, ko sva se o čem pogovarjala, napeljal je kar nenadoma pogovor ná-te ter me izpraševal o tebi in vaši hiši. To pomeni nekaj.«

Milka molči: veselje in bojazen se bojujeta v njenem srcu. Sever jo gleda nekoliko časa, potem pa reče:

»Izvedela si menda dovolj, Milka. Vidiš: tudi norec ve nekaj. — Pozdravi očeta, mater in Jožka, ko se vrnejo zvečer s polja. Z Bogom!« In, kakor bi pihnil, je izginil Sever skozi vrata. Milka je stala še nekoliko časa nepremično na istem mestu, potem je pa šla vsa zamišljena v svojo sobico. Bog vedi, kaj je tam premišljevala....

VII.

Pomlad je tu, družice ni,
Ženiti se bo treba...
Ant. Hribar.

Sever ni šel domov po krajši stezi, vodeči čez potok k studencu, ampak po kolovozu nizdolu skozi selo. Mudilo se mu ni, ker korakal je počasi. Sem pa tje je postal malo, kakor bi nekaj preudarjal. Komaj je bil prišel dober lučaj ven iz sela, kar ga sreča star,

razcapan človek. Glava mu tiči do ušes pod velikim rujavim klobukom, na katerem je najmanj za tri obele maščobe. Neznanec je močno nagubančenega in zagorelega obraza, iz čegar sredine mu strči dolg nos višnjeve barve, — zanesljiva priča, da ni njegov začasni gospodar nič kaj slabo sporazumljen z ono »duhovito« pijačo, katero je izumil človek le zato, da bi privezal pameti jezik, ko ne bi hotel, da bi ga rabila. — Na upognenem hrbtu mu počiva stara, natlačena vreča. O hlačah njegovih priznati moramo pa odkritosrčno in nepristransko, da takih se ne dobi kar tako za počen groš, ker so popolnem — prozorne. Črevlji so mu pa taki, da bi se smilili v srce vsakomur, ki ima le količjak človeškega v sebi ali na sebi; ker revčki zevajo tako, kakor ne bi bili jedli uže cele kvatre. Vem, da je uže uganil bistroumni bralec, da ima pred seboj pristaša one, po vsem svetu razkropljene bratovščine, ki roma s prazno malho in kislim obrazom od praga do praga, od vasi do vasi.

Bil je to Kozmek Mrak, glavni berač v celem županstvu. Motil bi se pa jako, kdor bi mislil, da ni imel Mrak lastne strehe. Bival je namreč v Prelazu v slamnati kolibi, ki ni imela druge prednosti, nego to, da je bila v vasi najmanjša. Podedoval jo je po svojih starih, ki so bili — ako smemo verjeti kroniki — istotako vpisani v malharsko bratovščino. Mrak je bil torej berač stare korenine. Najvažnejše je pa za nas to, da je bil našemu Severju iskren prijatelj. Prav radi tega srečal ga bo čestiti bralec večkrat v teku te povesti.

(Dalje pride.)

našo prepotrebno šolsko družbo sv. Cirila in Metoda! Nemec in Lah, podpirana od c. kr. vlade, potujčujeta nam naše otroke. Nemec in Lah dela na to, da bi izginil slovenski narod iz te zemlje, kjer počivajo kosti naših dragih. Na Laškem so se celo oficirji upisali v laško šolsko družbo, in nemški šolski družbi prihaja pomoč iz Nemčije, da zamorejo s tem denarjem potujčevati našo kri. Gre se za to, da rešimo domovino, da rešimo slovenske otroke naroda, da ne padejo v laško in nemško žrelo! Boj za obstanek slovenskega naroda poostri se je na vsej črti. Vsak dan nam postaja jasnejše, da bi izvestna gospoda najraje videla, da bi ne bilo slovenskega naroda. Brate Korotance izročili so nemški večini na milost in nemilost, prav tako štajerske Slovence, a ubogi Primorski siromaki so potisnjeni od c. kr. vlade v laške roke. Rešimo našim bratom dečo, postavimo se v bran! In pomoč jim bo velika, če vsak poverjenik stori svojo narodno in versko dolžnost do družbe sv. Cirila in Metoda. Slovenci, rešite uboge slovenske otročiče!

Razburljiv prizor na deželnem sodišču v Trstu. — Kakor poroča „Edinost“, imeli so v četrtek znanega imenitnega gosta na zatoženi klopi. Pred dež. sodiščem je bil že obsojen: na 4 leta ječe radi sokrivde na umorstvu nekoga redarja, na 14 mesecev radi nasilnega uporsta proti redarjem, radi nedovoljene povrnitve v Trst, odkjer je izgnan. Možu je ime Rudolf Jurizza. Pristojen je v Planino, je čevljar po poklicu in ima 29 let na hrbtu. Dne 15. t. m. se je hotel menda posebno izkazati in je v ta namen provzročil razburljiv prizor pred sodniki.

Ta dan je sedel zopet na zatoženi klopi radi tatvine zneska 60 K v gotovini in zlate verižice za uro, vredne 70 K. Tatvino je izvršil z nekim ljubim tovarišem, ki pa je ostal nepoznan. Isti dan pa so mu prisodili dve leti težke ječe. Ko so mu čitali razsodbo, se je približal mizi sodnikov, češ, da bo bolje slišal. Hkratu pa se je zagnal proti mizi in je pograbil po železnem razpeli in po svečnikih da bi jih zalučal v sodnike. Razmetal je tudi tintnike in spise. Eden kos stekla svečnikov je zadel državnega pravdnika Chersicha. V dvorani je nastalo silno razburjenje. Priče so zbežale v sosedno dvorano, nekateri navzoči so bežali iz dvorane. Jurizza, katerega so držali redarji, je vpil kakor besen in jih je psoval z „birbanti“, „assassini“ ter je grozil, da bodo že videli kaj bo, ko pride ven! Iz dvorane so ga morali nesti, in je trebal v to pet redarjev.

Tako se je vnovič proslavil kakor razbojnik Jurizza, a v nagrado je dobil takoj — na predlog državnega pravdnika — še eno leto težke ječe radi zločina javnega nasilstva in groženj proti javnim funkcionarjem.

Ko so ga — sedaj dobro povezanega — zopet privedli v dvorano, je kazal, kakor da bi mu ne bilo neljubo, ako bi mogel še katero nakubati, toda ni šlo. Omejiti se je moral torej na to, da je jezno godrnjal, ko so ga odvajali iz dvorane.

Najmanjši človek. — V neki prazni trgovini v Piazzii piccolli v Trstu sta dva premetena „podjetnika“ že čeli teden kazala za 20 kr. vstopnino „najmanjšega človeka na svetu“. Veliki lepaki po voglih so naznanjali to čudo in radovedneži so kar drli gledat. Samo v nedeljo sta skupila nad 200 gld. Ljudem se je kazal nekaj moški nestvor, o katerem sta „podjetnika“ trdila, da je 22 let star ter govori angleško, špansko in portugalsko. V ponedeljek je prišlo nekaj gospodov, ki so si tega nenavadnega moža od blizu ogledali ter spoznali, da je to — obrta opica. Brž so šli povedat policiji, a ko je ta prišla, bil je lokal zaklenjen in sleparja sta izginila z opico vred.

Pogreb tridentinskega knezoškofa mons. dr. Valussija. — Pogreb tridentinskega knezoškofa mons. dr. Valussija vršil se je včeraj predpoludne. Pogreba se je udeležil tudi milost. knezo nadškof goriški. Truplo pokojnika položili so v rakev, nahajajočo se v stolni cerkvi.

Razmere na Koroškem. — Naši koroški bratje bijejo za svoj obstanek hud boj. Proti njim zaklelo se je vse. Še celo tam, kjer bi se morala krajiti državljansko zgolj le pravica in bi ne smele politične strasti nikakor najti mesta, celo tam, pravimo, namreč na sodiščih, rabi se nasproti Slovincem jedna, a proti Nemcem druga mera. Kako daleč je zašla v sodne dvorane na Koroškem politična strast, naj dokazuje sledeči slučaj, katerega ponatistemo tu doslovno iz „Mira“:

O izidu razprave, ki se je pred kratkim pri deželnem sodišču vršila zo-

per našega rojaka g. dr. Hudelista, smo že na kratko poročali. Stvar pa je taka, da ji moramo posvetiti malo več pozornosti radi tega, ker inče naravnost benigno luč na naše sodne razmere.

G. dr. Hudelist je bil tožen radi prestopka po § 359. kaz. zak. radi tega, ker je na predvečer godu sv. Cirila in Metoda na svojem vrtu v Velikovecu spuščal rakete najmanjše velikosti. Te rakete so baje spravile Velikovec v strašno nevarnost, da se zažge. Razprava pred velikovskim sodiščem je pokazala, da se hoče dr. Hudelist na vsak način obsojiti. Dr. Hudelist se je zagovarjal, da so bile rakete, ki jih je on užigal, čisto majhne, takozvane „Zimmerraketen“, da jih je spuščal od svoje hiše proč v dravski graben, kjer bi se mogla vžgati k večjemu Drava sama, da so rakete šle komaj 15—20 metrov visoko, da je vrhu tega deževalo, da so bile vse strehe mokre! Kake nevarnosti radi ognja v tem dejanju ne bi bile mogle videti niti najstrašopetljivejše babe. Velikovski sodac pa — oni nacionalci, ki je zadnjič v Rožeku poteptal temeljni zakon o jezikovni ravnopravnosti — se ni dal potolažiti. Rekel je, da mora izvedenec določiti, če je bila kaka nevarnost ali ne. Poslali so torej nekoga velikovskega izvedenca, da si na vrtu dr. Hudelista ogleda, je-li bila nevarnost ali ne. No, zoper to bi na vse zadnje ne ogovarjali, ker smo v Avstriji navajeni gledati tudi mlade novodobne uradnike z mogočnimi kitajskimi cofi. To pa, kar se je potem godilo, pa ne gre več na rovaš tega cofa, to pa zasluži že drugačno ime.

Ko si je namreč dotični zvedenec kraj in ves položaj ogledal in ko se je izjavil, da o kaki nevarnosti ognja niti govora biti ne more, pa se je sodniku bliskoma zasvetilo, da ta zvedenec ni pravi, ampak da je za to reč treba zvedenca iz Celovca. Kaj naj pa porečemo k takemu postopanju? Ali veste, s kakim izrazom se tako postopanje po pravici označuje? — Priti je torej moral zvedenec iz Celovca in ta je — kajpada — po dolgem mučnem zvijanju vendarle našel, da so ravno one male rakete, kakoršne je rabil dr. Hudelist, strašno nevarne, in sicer mnogo bolj nevarne, kakor vsake druge. To pa to, si je mislil g. sodnik, in obsodba dr. Hudelista je bila gotova, dasi je zdrava pamet nasprotno govoriti morala.

Zoper to salomonsko sodbo je g. dr. Brejca, ki se je med tem k nam preselil, napravil priziv in svoji pritožbi priložil tudi zvedeniško mnenje nekoga uglednega pirotehnikarja iz Gradca, ki je jasno in določno izjavil, da takozvane „Zimmer- ali Knallrakete“ niso niti najmanj nevarne, ker imajo samo toliko smodnika v sebi, da se razpočijo, a v istem hipu zopet ugasnejo, torej ničesar užgati ne morejo. — Vzklicna razprava v Celovcu bila je zelo zanimiva radi tega, ker je državni pravdnik popolnoma pritegnil zagovoru dr. Brejca, da o kaki nevarnosti ognja ni moč govoriti — dr. Hudelist je bil seveda oproščen; a zanimiva je bila ta razprava še iz drugega vzroka. Dr. Brejca je namreč v svojem zagovoru razkril čudno dejstvo, da se radi metanja raket toži samo Slovence dr. Hudelista, da se pa ne toži onih nemških nacionalcev, ki so že mnogokrat prej in tudi še v zadnjem času ob svojih nacionalnih slavnostih v Velikovecu zažigali prave velike rakete tako, da so sredi mesta na tla padale! Zlasti je povdarjal, da je žandarmerija ravno ob ti priliki, ko je vodila obširne poizvedbe zoper g. dr. Hudelista, dognala in sodišču v svojem poročilu tudi naznanila, da je ob tistem času tudi trgovec Berger rakete užigal in sicer tako, da so prav v mesto letele — vendar tožil ga ni nihče, kakor tudi drugih velikovskih hajlovcev ne!

Pa naj reče kdo, da se oblasti za nas Slovence ne zmenijo, da nas zanemarjajo in prezirajo! Ravno nasprotno je res; toliko pozornosti se ne posvečuje nikomur, kakor nam — kadar bi se nas moglo kje vjeti in pritisniti! Različnost postopanja proti dr. Hudelistu-Slovincu in Bergerju-Nemcu pa si bomo dobro zapisali v svojo spominsko knjigo. Čez sedem let vse prav pride! Dr. Höflerju pa privoščimo še več takih blamaž!

Ubit desetnik, ki je grdo ravnal z vojniki. — V Merö-Herestes na Ogrskem je bil te dni vojaški kontrolni shod. Udeležil se ga je tudi rezervist Ivan Bartha, ki je bil v vojaški službi desetnik. Ostali rezervisti, katere je Bartha za časa službovanja hudo trpinčil, počekali so ga v nekem klanecu, ga napadli z noži in ga umorili. Njegov prijatelj, ki ga je branil, bil je šestkrat ranjen z noži.

Največja hiša. — Največja hiša na svetu se nahaja v Novem Jorku. Hiša

ima 17 nadstropij. V hiši je 300 stanovanj s 3000 prostori. V prizemlju se nahajajo prostori, ki so na razpolago vsem onim, ki stanujejo v hiši. Tam doli so velike dvorane za vsprejemanje gostov. Poleg teh so tam tudi plesne in koncertne dvorane. Nahajajo se tu tudi kopeļji, gostilna in kavarne. Tu so tudi razne druge prodajalnice, menjalnice, kakor tudi poštni urad.

Loterijske številke.

18. oktobra.

Trst 45 9 20 28 41
Line 59 70 52 54 12

V zakup dražbenim potom

odda se 1. listopada o poludne cerkvena gospodarska hiša v Levpi na Kanalskem, za tri leta, katera doba se lahko podaljša. Hiša je pripravna za obrtnijo, posebno za pekarijo ali prodajalnico. Šolska soba je od zakupa za sedaj izvzeta. — Natanjnejši pogoji se zvedo pri podpisnem.

Duhovni urad sv. Štefana v Levpi.

Izjava.

Ker mislijo še vedno ljudje, da potuje Weiss za me po deželi, naznanjam ponovno, da ni omenjeni že 8 mesecev v nikaki zvezi z mano. Oni pa, ki še zmiraj poprašujejo pri meni po slikah, katere je baje že pred 5 meseci v hribih napravil, naj se blagovolijo na Weissa obračati in ne na moj atelje.

Spoštovanjem

Anton Jerkič,
odlikovani fotograf.

Kdo

želi odstraniti vinske napake in bolezni?

Obrne naj se v mirodilnico (drogerijo)

A. Mazzolli,

v Gosposki ulici hiš. št. 6,

katere ima bogato zalogo naj-novejših in kemično čistih pripomočkov za ozdravljenje kakoršnihkoli vin.

ROMANSEN NASV. GORO

in slav. občinstvu sploh se priporoča v obisk

Kavarna „Central“

v Gorici na Travniku (Piazza grande) tik cerkve sv. Ignacija.

Fani Drašček, zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dal-matinskih in isterakih v i-nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojač, ulica Giusuppe Verdi št. 33

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže jesensko in zimsko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1 (v lastni hiši.)

Fr. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17,

priporoča se slav. občinstvu za bližajoči se „vseh vernih duš“ dan svojo

bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraskega kamna najboljše vrste za 15 kron in više. V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. Sprejema in izdeluje vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

—: J. Zornik, Gorica :—

Gospodsk. ulica 7. zmiraj najbolj najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbi, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najbolj vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozorja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljših modercev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,

v Gorici, Gospodsk. ulica hiš. št. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let

Dalje priporoča najboljše

švicarske žepne ure po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Išče se ugledno osebo

imajoč znanje v boljših krogih za neko tozemsko zavarovalnico na življenje z novimi uredbami in donosajočimi specijalnimi strokami kot

generalni zastopnik.

Znanje nemščine neobhodno potrebno.

Gospodje, ki so sposobni to službo opravljati in pripravne opravniške (agente) nastavljeni, podajo naj takoj obširne ponudbe pod **„Moderne Versicherungs-Betrieb 38476“** na ekspedicijo anone (Anoncen-Expedition)

M. Dukes nasledniki, Dunaj, I., Wollzeile 9.

Neslužbenim uradnikom na lepš. prilika zagotoviti si samostojen delokrog.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 18. do 24. oktobra: Zanimi potovanje mimo

Schaffhausen, renskega slapu, izvira Tamine, Curiha itd.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

uraduje od 1 avg. naprej od 8. zj. do 1. pop.

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnika nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za prestopno leto

1904,

ki ima 366 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je edinole prava, starodavna „Pratika“, katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvobornik Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratico“, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

Narodna tiskarna

v Gorici,

ulica Vetturini h. št. 9,

priporoča

najmodrnejše vizitnice vsake velikosti.

Nar. tiskarna

izvršuje

vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: trgovske račune, kuverte s firmo, poročnice, osmrtnice, vabila k veseliam, plakate i. t. d., vse po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

V zalogi ima

vsakovrstne tiskovine za županstva, cerkvene urade in razne druge.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Položaj na Ogrskem.

Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita. Po naše bi se reklo, da takšnega življenja kot na Ogrskem, ni drugod nikjer na svetu. In v resnici je postalo življenje na Ogrskem zadnje čase res čudno. Seve, da je hotel oholi Madjar, ki je prvi izrekel zgoraj navedeni latinski izrek, reči, da je življenje na Ogrskem tako lepo, tako ugodno, da ni mogoče niti misliti, da bi bilo še kje drugod na svetu tako fletno življenje. No, pred več desetletji je bil omenjeni latinski pregovor morebiti res opravičen. Ogrska dežela je v resnici tudi jako rodovitna in je vsled tega svoječasnno v nji blagostanje mogočno cvelo. Ali časi so se spremenili, in z njimi so se spremenile tudi razmere na Ogrskem. Madjar ni imel nikdar smisla za umno gospodarstvo, pač pa je znal vedno živeti razkošno. Razkošnost pa stane mnogo denara, in ker ni Madjar vedno imel tega pri rokah, posikal si ga je drugod, kjerkoli ga je mogel najti. Našel pa ga je vse polno pri židu in jemal ga je pri njem lahkomišelnost, ne da bi za trenutek pomislil, kako mu ga povrne. In tako je zabredel v dolgove, zabredel je v židovske zanjke, iz katerih se ne more več rešiti. Ohol pa je ostal Madjar še vedno in v ti oholosti počenja še dandanes marsikaj, kar je popolnoma neopravičeno in večkrat tudi nepošteno. V svoji brezobzirnosti do drugih pravi, da se bojuje za svobodo. Ono hvalisano madjarsko življenje ne obstoji danes v drugem, nego v brezobzirnosti, v korupciji in v tlačanju podrejenih ljudskih slojev. Da je temu res tako, spričuje nam situacijska slika, katero je priobčila te dni dunajska "Information" v nekem dopisu iz Budimpešte. Tam čitamo namreč približno to-le:

"V Budimpešti se ni še nikdar tako malo govorilo o politiki, kakor prejšnji teden. Politikarji so se namreč že naveličali gledati skozi politični drobnogled, kateri jih je že tolikrat prevaral. Hkratu pa se je spremenil položaj, ko se je raznesla govorica, da je grof Tisza zopet poklican na Dunaj, ko so začeli nekateri dunajski in budimpeštanski krogi ogrevati se zanj. Razbur-

jenje in ogorčenosti se skoraj ne dasta popisati, ki sta nastali posebno v Budimpešti vsled takih govoric. Opozicija, ki je bila do sedaj nejedina, začela je koj misliti na svoje zjedinenje, in je to misel sprožil poslanec Rakoveczky, ki je do sedaj veljal bolj za vladnega pristaša. Koj se je pričelo s posvetovanjem o boju, ki se ima biti skupno in o najodločnejšem odporu. Razburjenost pa je postala toliko večja, ko se je doznalo, da je bil na Dunaj poklican tudi bivši minister v Banffyjevem ministerstvu, namreč pl. Perczel, ki je oskrnil svoje ime s znanimi volilnimi škandali. Kdorkoli je kroni svetoval, da se posvetuje s takimi možmi, dal ji je gotovo slab svet, kajti s takimi možmi je mogoče odpor še-le povečšati in spraviti v boj celo one, ki so ga dozdej gledali le od daleč. Da bi bila možna mirna rešitev s pomočjo teh mož, ki so danes na Ogrskem najbolj obsovani, o tem ne more biti niti govora. Objednem sta pa kompromitirana grof Tisza in pl. Perczel, prvi vsled svojih bančnih kupčij, drugi pa vsled znanega Engelvega ponarejanja vina. Med mnogimi drugimi pogreški ni najmanjši tudi ta, da se s takimi nesrečnimi poskusi v deželi vzbuja mnenje, mnenje, katero med ljudstvom posebno radi širijo tudi protidinastični življi, da se vse poskusi, da se prezirajo celo poslavi in morala, samo da se dela v prid avstrijski politiki, to je oni, sloneči na podlagi pogodbe iz leta 1867. Da se to doseže, dovoljeno je vse, dovoljena je vsaka korupcija in vsako nasilstvo. Storili so se pogreški za pogreški. Povišanje kontingenta novincev, ki ni bilo, kakor se je potem skazalo, prav nič opravičeno, in ki je mirno delovanje parlamenta tako korenito razburilo; potem umaknitev omenjenega zakonskega načrta, koncesija, ki je bila storjena ob najneugodnejšem času; spletke proti pl. Szellu, s katerimi se ga je motilo v njegovi taktiki, in katerih posledica so bile potem sedanje narodne zahteve glede armade; potem ponesrečeni poskus z grofom Ticzom in konečno še armadno povelje in vrhu tega še znane

izjave dr. Koerberja in sedanje pozvanje imenovanih mož na Dunaj, ki so že dovolj pokazali, da so popolnoma nesposobni za kako politično delovanje, vse to tvori dolgo verigo tako velikih pogreškov, da je že skrajni čas, da se jim naredi konec. Ticzova vlada bila bi za dinastijo osodepolna. O gibanju, ki je nastalo na Ogrskem, ko se je začelo govoriti, da stopi na krmilo vlade grof Tisza, naj dokaže to-le: Te dni je imel peštanski komitat svoj shod. Kossuth je predlagal, da bi komitat ne pobiral več državnih davkov. Tak predlog bi drugače gotovo padel. Ko je pa neki sorodnik Ticzov predlagal, naj se glasuje po imenih, s čimur bi se na navzoče uradnike pritiskalo, nastal je v dvorani tak hrup in vrišč, kakoršnega tam še nikdar ni bilo, in kmalu bi bilo prišlo do pretepa. Upilo se je: "To je c. kr. avstrijski način, vlada močne roke začenja že strašiti itd." Osivelega nadžupana obsipali so z nasilji: "Lump" itd. in le z veliko mujo se je doseglo, da je Kossuthov predlog ostal v manjšini samo treh glasov. Če pa v središču Ticzova kandidatura za ministerskega predsednika tako razburja duhove, kaj pa še-le na deželi? Antidinastične demonstracije se vedno množe. K slavnostim Kossutha in Rakoczija prihaja neizrečeno veliko ljudstva. Povsod se proslavljajo oni, ki so se bojevali proti dinastiji Habsburžanov, nikjer se pa ne proslavljajo zmage, katere so Habsburžani izvojevali v turških vojskah na korist Madjarov. Razžaljenja Nj. Veličanstva so vedno na dnevnem redu, a istotako na dnevnem redu so tudi pravoreki po večini židovskih porotnikov, ki žaljivec navadno oproščajo. Jako se pa moti oni, ki meni, da se vse to godi zaradi tega, ker se ne ugotovi ogrskim zahtevam po madjarskem poveljnem jeziku v armadi. O takih zahtevah ni pred letom še nikdo sanjal. To je pač le najpripravnejše sredstvo, s katerim se danes nasprotniki dinastije oborožujejo, da širijo med ljudstvom že itak dolgo časa obstoječo nevoljo. S tem orožjem se, kakor rečeno, le lažje širi med ljudstvom nevolja, ka-

tera obstoji med njim že dolgo časa, zaradi skrajno slabega gospodarstva dose-danje vladne stranke, ki je smatrala deželo zgolj za svojo domeno, nevolje, ki je že tolikrat izbruhnila, katero pa je krona, katero je vladna večina zlorabila, že večkrat morala potolažiti. Ogrska cerkvena politika, nji sledeče volitve pod Banffyjem, nepravda Szellova mlečna politika nasproti Kossuthovcem, skrivna levica med skrajno desnico in levico, t. j. neka takozvana parlamentarna kamerila, vse to je povzročilo na Ogrskem sedanje obupne razmere. Ako se hoče priti v okom vsemu temu, odpraviti se mora korenito stari tok, začeti se mora s popolnoma novim. Naj bi se tudi odsek deveterih gledčev programa zjedini. To sredstvo bilo bi le paljatiyno. Nastopiti mora vlada, in sicer poštena vlada, o kateri bi bil vsakdo prepričan, da je največja sovražnica vsake korupcije. Nastopiti mora vlada, ki se ne bo bavi-la z državnopravnimi futkami, ki niso nič drugega nego šport, s katerim se igrajo v parlamentu odvetniki, marveč ki se bo pečala zgolj le z vprašanji, kako zboljšati ljudsko blagostanje in ljudske koristi, in prišlo bode že v doglednem času do tega, da se ne boče ljudstvo prav nič brigalo za narodne zahteve glede armade, s katerimi se nevoljno ljudstvo pri sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah tako uspešno razburja. Ako se pa hoče to doseči, potem se ne sme nikakor več računati s Ticzom in Perczelom."

Take so toraj razmere na Ogrskem. Zavoženo gospodarstvo, slabo gnotno stanje ljudstva, korupcija ter izkoriščanje ljudskih koristij v osebne namene, to je krivo sedanjemu položaju, ne pa narodni ponos, s katerim madjarski šovinisti tako radi mečejo okoli sebe.

Dopisi.

Iz Kobarida. — Iznova je živo stopilo na dan vprašanje o zvezi lokalne železnice s Sv. Lucijo in Kobaridom, oziroma Bovecem. "Slov. katol. politično in gospodarsko društvo za kobarški

PODLISTEK.

8

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

"Kaj pa delaš sam tukaj, Tone?"

"Solnce mi vzhaja, ko te vidim, dete Adamovo!" vsklikne Sever ter pristavi važno: "Stopi bliže in pogledaj tu mojo dlan. — Ali vidiš kaj na njej?"

"Seveda vidim", odvrne se šegavim nasmehom Milka.

"Kaj pa vidiš?"

"No, kaj drugega, nego dlan?"

"Milka, tvoje oči preprega še mrena mladostne neizkušnosti, zato ne vidiš, kar vidim jaz. — Glej, tu je pisano, da nosiš ti v srcu skrivnost, katero se bojiš razodeti", razlaga Tone in gleda nepremično in resno v dlan.

"Blodi se ti menda, Tone!" zasmee se Milka, kakor bi bile Tonetove besede res popolnem prazne.

"He... he... dekle! Norec sem, a mnogo vem, kar je drugim skrito. — Glej, tvoje srce je mojim očem tako odkrito, kakor ta dlan. Ti si zardela enkrat pred cerkvijo, ko si ugledala nekega mladeniča. — Rdečica pomeni ljubezen".

"Ne daj Bog, da bi bilo vedno res, kar praviš! — Kolikokrat človek zardi, ne da bi se mu niti sanjalo.

"Hej, ti tajiš, a izdaja te rdečica na licih". Nato umolkne Sever za trenutek; a kmalu stopi pred Milko z nenadnim vprašanjem:

"Poznaš-li novega gozdarja?"

Milka ne odgovori besedice, skrije obraz mej dlan in začne jokaje prositi Severja, naj ne pove tega nikomur.

"Molčal bom kot grob. — Povem ti pa vrhu tega še, da vidi tudi moj gospodar rad brhko županovo Milko. Večkrat, ko sva se o čem pogovarjala, napeljal je kaj nenadoma pogovor ná-te ter me izpraševal o tebi in vaši hiši. To pomeni nekaj".

Milka molči: veselje in bojazen se bojujeta v njenem srcu. Sever jo gleda nekoliko časa, potem pa reče:

"Izvedela si menda dovolj, Milka. Vidiš: tudi norec ve nekaj. — Pozdravi očeta, mater in Jožka, ko se vrnejo zvečer s polja. Z Bogom!" In, kakor bi pihnil, je izginil Sever skozi vrata. Milka je stala še nekoliko časa nepremično na istem mestu, potem je pa šla vsa zamišljena v svojo sobico. Bog vedi, kaj je tam premišljevala....

VII.

"Pomlad je tu, družice ni,
Ženiti se bo treba..."
Ant. Hribar.

Sever ni šel domov po krajši stezi, vodeči čez potok k studencu, ampak po kolovozu nizdolu skozi selo. Mudilo se mu ni, ker korakal je počasi. Sem pa tje je postal malo, kakor bi nekaj preudarjal. Komaj

razcapan človek. Glava mu tiči do ušes pod velikim rujavim klobukom, na katerem je najmanj za tri obele maščobe. Neznane je močno nagubančenega in zagorelega obraza, iz čegar sredine mu strči dolg nos višnjeve barve, — zanesljiva priča, da ni njegov začasni gospodar nič kaj slabo sporazumljen z on, "duhovito" pijačo, katero je izumil človek le zato, da bi privezal pameti jezik, ko ne bi hotel, da bi ga rabila. — Na upognenem hrbtu mu počiva stara, natlačena vreča. O hlačah njegovih priznati moramo pa odkritosrčno in nepristransko, da takih se ne dobi kar tako za počen groš, ker so popolnem — prozorne. Črevlji so mu pa taki, da bi se smilili v srce vsakomur, ki ima le količkaj človeškega v sebi ali na sebi; ker revčki zevajo tako, kakor ne bi bili jedli uže cele kvatre. Vem, da je uže uganil bistroumni bralec, da ima pred seboj pristaša one, po vsem svetu razkropljene bratovščine, ki roma s prazno malho in kislim obrazom od praga do praga, od vasi do vasi.

Bil je to Kozmek Mrak, glavni berač v celem županstvu. Motil bi se pa jako, kdor bi mislil, da ni imel Mrak lastne strehe. Bival je namreč v Prelazu v slamnati kolibi, ki ni imela druge prednosti, nego to, da je bila v vasi najmanjša. Podedoval jo je po svojih starih, ki so bili — ako smemo verjeti kroniki — istotako vpisani v malharsko bratovščino. Mrak je bil torej berač stare korenine. Najvažnejše je pa za nas to, da je bil našemu Severju iskren prijatelj. Prav radi tega srečal ga bo čestiti bralec večkrat v teku te povesti.

našo prepotrebno šolsko družbo sv. Cirila in Metoda! Nemec in Lah, podpirana od c. kr. vlade, potujčujeta nam naše otroke. Nemec in Lah dela na to, da bi izginil slovenski narod iz te zemlje, kjer počivajo kosti naših dragih. Na Laskem so se celo oficirji upisali v laško šolsko družbo, in nemški šolski družbi prihaja pomoč iz Nemčije, da zamorejo s tem denarjem potujčevati našo kri. Gre se za to, da rešimo domovino, da rešimo slovenske otroke naroda, da ne padejo v laško in nemško žrelo! Boj za obstanek slovenskega naroda poostri se je na vsej črti. Vsak dan nam postaja jasnejše, da bi izvestna gospoda najraje videla, da bi ne bilo slovenskega naroda. Brate Korotance izročili so nemški večini na milost in nemilost, prav tako štaterske Slovence, a ubogi Primorski siromaki so potisnjeni od c. kr. vlade v laške roke. Rešimo našim bratom deco, postavimo se v bran! In pomoč jim bode velika, če vsak poverjenik stori svojo narodno in versko dolžnost do družbe sv. Cirila in Metoda. Slovenci, rešite uboge slovenske otročiče!

Razburljiv prizor na deželnem sodišču v Trstu. — Kakor poročata „Edinost“, imeli so v četrtek znanega imenitnega gosta na zatoženi klopi. Pred dež. sodiščem je bil že obsojen: na 4 leta ječe radi sokrivde na umorstvu nekakega redarja, na 14 mesecev radi nasilnega uprsta proti redarjem, radi nedovoljene povrnitve v Trst, odkjer je izgnan. Možu je ime Rudolf Jurizza. Pristojen je v Planino, je čevljar po poklicu in ima 29 let na hrbtu. Dne 15. t. m. se je hotel menda posebno izkazati in je v ta namen provzročil razburljiv prizor pred sodniki.

Ta dan je sedel zopet na zatoženi klopi radi tatvine zneska 60 K v gotovini in zlate verižice za uro, vredne 70 K. Tatvino je izvršil z nekim ljubim tovaršem, ki pa je ostal nepoznan. Isti dan pa so mu prisodili dve leti težke ječe. Ko so mu čitali razsodbo, se je približal mizi sodnikov, češ, da bo bolje slišal. Hkratu pa se je zagnal proti mizi in je pograbil po železnem razpeli in po svečnikih da bi jih zalučal v sodnike. Razmetal je tudi tintnike in spise. Eden kos stekla svečnikov je zadel državnega pravdnika Chersicha. V dvorani je nastalo silno razburjenje. Priče so zbežale v sosedno dvorano, nekateri navzoči so bežali iz dvorane. Jurizza, katerega so držali redarji, je vpil kakor besen in jih je psoval z „birbanti“, „assassini“ ter je grozil, da bodo že videli kaj bo, ko pride ven! Iz dvorane so ga morali nesti, in je trebalo v to pet redarjev.

Tako se je vnovič proslavil kakor razbojnik Jurizza, a v nagrado je dobil takoj — na predlog državnega pravdnika — še eno leto težke ječe radi zločina javnega nasilstva in groženj proti javnim funkcionarjem.

Ko so ga — sedaj dobro povezanega — zopet privedli v dvorano, je kazal, kakor da bi mu ne bilo neljubo, ako bi mogel še katero nakuhati, toda ni šlo. Omejiti se je moral torej na to, da je jezno godrnjal, ko so ga odvajali iz dvorane.

Najmanjši človek. — V neki prazni trgovini v Piazzii piccolli v Trstu sta dva premetena „podjetnika“ že čeli tedna kazala za 20 kr. vstopnino „najmanjšega človeka na svetu“. Veliki lepaki po voglih so naznanjali to čudo in radovedneži so kar drli gledat. Samo v nedeljo sta skupila nad 200 gld. Ljudem se je kazal nekak moški nestvor, o katerem sta „podjetnika“ trdila, da je 22 let star ter govori angleško, špansko in portugalsko. V ponedeljek je prišlo nekaj gospodov, ki so si tega nenavadnega moža od blizu ogledali ter spoznali, da je to — obrta opica. Brž so šli povedat policiji, a ko je ta prišla, bil je lokal zaklenjen in sleparja sta izginila z opico vred.

Pogreb tridentinskega knezoškofa mons. dr. Valussija. — Pogreb tridentinskega knezoškofa mons. dr. Valussija vršil se je včeraj predpoludne. Pogreba se je udeležil tudi milost. knezo nadškof gorški. Truplo pokojnika položili so v rakev, nahajajočo se v stolni cerkvi.

Razmere na Koroškem. — Naši koroški bratje bijejo za svoj obstanek hud boj. Proti njim zaklelo se je vse. Še celo tam, kjer bi se morala krajiti državljano zgolj le pravica in bi ne smele politične strasti nikakor najti mesta, celo tam, pravimo, namreč na sodiščih, rabi se nasproti Slovincem jedna, a proti Nemcem druga mera. Kako daleč je zašla v sodne dvorane na Koroškem politična strast, naj dokazuje sledeči slučaj, katerega ponatisnemo tu doslovno iz „Mira“:

O izidu razprave ...

per našega rojaka g. dr. Hudelista, smo že na kratko poročali. Stvar pa je taka, da ji moramo posvetiti malo več pozornosti radi tega, ker meče naravnost bengalično luč na naše sodne razmere.

G. dr. Hudelist je bil tožen radi prestopka po § 359. kaz. zak. radi tega, ker je na predvečer godu sv. Cirila in Metoda na svojem vrtu v Velikovecu spuščal rakete najmanjše velikosti. Te rakete so baje spravile Velikovec v strašno nevarnost, da se zažge. Razprava pred velikovskim sodiščem je pokazala, da se hoče dr. Hudelista na vsak način obsoditi. Dr. Hudelist se je zagovarjal, da so bile rakete, ki jih je on užigal, čisto majhne, takozvane „Zimmerraketen“, da jih je spuščal od svoje hiše proč v dravski graben, kjer bi se mogla vžgati k večjemu Drava sama, da so rakete šle komaj 15—20 metrov visoko, da je vrhu tega deževalo, da so bile vse strehe mokre! Kake nevarnosti radi ognja v tem dejanju ne bi bile mogle videti niti najstrahopetljivejše babe. Velikovski sodac pa — oni nacijsonec, ki je zadnjič v Rožku poteptal temeljni zakon o jezikovni ravnopravnosti — se ni dal potolažiti. Rekel je, da mora izvedenec določiti, če je bila kaka nevarnost ali ne. Poslali so torej nekega velikovskega izvedenca, da si na vrtu dr. Hudelista ogleda, je li bila nevarnost ali ne. No, zoper to bi na vse zadnje ne ugovarjali, ker smo v Avstriji navajeni gledati tudi mlade novodobne uradnike z mogočnimi kitajskimi coji. To pa, kar se je potem godilo, pa ne gre več na rovaš tega cofa, to pa zasluži že drugačno ime.

Ko si je namreč dotični zvedenec kraj in ves položaj ogledal in ko se je izjavil, da o kaki nevarnosti ognja niti govora biti ne more, pa se je sodniku bliskoma zasvetilo, da ta zvedenec ni pravi, ampak da je za to reč treba zvedenca iz Celovca. Kaj naj pa porečemo k takemu postopanju? Ali veste, s kakim izrazom se tako postopanje po pravici označuje? — Priti je torej moral zvedenec iz Celovca in ta je — kajpada — po dolgem mučnem zvijanju vendarle našel, da so ravno one male rakete, kakoršne je rabil dr. Hudelist, strašno nevarne, in sicer mnogo bolj nevarne, kakor vsake druge. To pa to, si je mislil g. sodnik, in obsodba dr. Hudelista je bila gotova, dasi je zdrava pamet nasprotno govoriti morala.

Zoper to salomonsko sodbo je g. dr. Brejca, ki se je med tem k nam preselil, napravil priziv in svoji pritožbi priložil tudi zvedeniško mnenje nekega uglednega pirotehnika iz Gradca, ki je jasno in določno izjavil, da takozvane „Zimmer-ali Knallrakete“ niso niti najmanj nevarne, ker imajo samo toliko smodnika v sebi, da se razpočijo, a v istem hipu zopet ugasnejo, torej ničesar užgati ne morejo. — Vzklicna razprava v Celovcu bila je zelo zanimiva radi tega, ker je državni pravdnik popolnoma pritegnil zagovoru dr. Brejca, da o kaki nevarnosti ognja ni moč govoriti — dr. Hudelist je bil seveda oproščen; a zanimiva je bila ta razprava še iz drugega vzroka. Dr. Brejca je namreč v svojem zagovoru razkril čudno dejstvo, da se radi metanja raket toži samo Slovence dr. Hudelista, da se pa ne toži onih nemških nacijsonec, ki so že mnogokrat prej in tudi še v zadnjem času ob svojih nacijsonalnih slavnostih v Velikovecu zažigali prave velike rakete tako, da so sredi mesta na tla padale! Zlasti je povdarjal, da je žandarmerija ravno ob ti priliki, ko je vodila obširne poizvedbe zoper g. dr. Hudelista, dognala in sodišču v svojem poročilu tudi naznanila, da je ob tistem času tudi trgovec Berger rakete užigal in sicer tako, da so prav v mesto letele — vendar tožil ga ni nihče, kakor tudi drugih velikovskih hajlovcv ne!

Pa naj reče kdo, da se oblasti za nas Slovence ne zmenijo, da nas zamenarjajo in prezirajo! Ravno nasprotno je res; toliko pozornosti se ne posvečuje nikomur, kakor nam — kadar bi se nas moglo kje vjeti in pritisniti! Različnost postopanja proti dr. Hudelistu-Slovincu in Bergerju-Nemcu pa si bomo dobro zapisali v svojo spominsko knjigo. Čez sedem let vse prav pride! Dr. Höflerju pa privoščimo še več takih blamaž!

Ubit desetnik, ki je grdo ravnal z vojniki. — V Merö-Herestes na Ogrskem je bil te dni vojaški kontrolni shod. Udeležil se ga je tudi rezervist Ivan Bartha, ki je bil v vojaški službi desetnik. Ostali rezervisti, katere je Bartha za časa službovanja hudo trpinčil, počakali so ga v nekem klancu, ga napadli z noži in ga umorili. Njegov prijatelj, ki ga je branil, bil je šestkrat ranjen z noži.

Naivna hiša — Naivna hiša

ima 17 nadstropij. V hiši je 300 stanovanj s 3000 prostori. V prizemlju se nahajajo prostori, ki so na razpolago vsem onim, ki stanujejo v hiši. Tam doli so velike dvorane za vsprejemanje gostov. Poleg teh so tam tudi plesne in koncertne dvorane. Nahajajo se tu tudi kopeļi, gostilna in kavarne. Tu so tudi razne druge prodajalnice, menjalnice, kakor tudi poštni urad.

Loterijske številke.

18. oktobra.

Trst 45 9 20 28 41
Linc 59 70 52 54 12

V zakup dražbenim potom

odda se 1. listopada o poludne cerkvena gospodarska hiša v Levpi na Kanalskem, za tri leta, katere doba se lahko podaljša. Hiša je pripravna za obrtnijo, posebno za pekarijo ali prodajalnico. Šolska soba je od zakupa za sedaj izvzeta. — Natanjnejši pogoji se zvedo pri podpisnem.

Duhovni urad sv. Štefana v Levpi.

Izjava.

Ker mislijo še vedno ljudje, da potuje Weiss za me po deželi, naznanjam ponovno, da ni omenjeni že 8 mesecev v nikaki zvezi z mano. Oni pa, ki še zmiraj poprašujejo pri meni po slikah, katere je baje že pred 5 meseci v hri-bih napravil, naj se blagovolijo na Weissa obračati in ne na moj atelje.

Spoštovanjem

Anton Jerkič,
odlikovani fotograf.

Kdo

želi odstraniti vinske napake in bolezni?

Obrne naj se v mirodil-nico (drogerijo)

A. Mazzolli,

v Gosposki ulici hiš. št. 6,

katera ima bogato zalogo naj-novejših in kemično čistih pripomočkov za ozdravljenje kakoršnihkoli vin.

ROMANSEN NAST GORO

in slav. občinstvu sploh se priporoča v obisk

Kavarna „Central“

v Gorici na Travniku
(Piazza grande) tik
cerkve sv. Ignacija.

Fani Drašček, zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-matskih in isterakih v i-nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmernne. Postrežba poštena.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojač, ulica Giusuppe Verdi št. 33

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno oč. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo s veče jesensko in zimsko blago, lastni izdelek **gotovih oblek in površnih sukenj.** Cene prav solidne!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi *svojo*

prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobē tudi testenine trdke Znidarski & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semenški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

Fr. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica,
Tržaška ulica št. 17,

priporoča se slav. občinstvu za bližajoči se „vseh vernih duš“ dan svojo

bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraskega kamna najboljše vrste za 15 kron in više. V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. Sprejema in izdeluje vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Po vsestranskem prevdarnu in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

: J. Zornik, Gorica :

Gosposka ulica 7. zmiraj najbolji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumba, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznano najboljih modercev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.

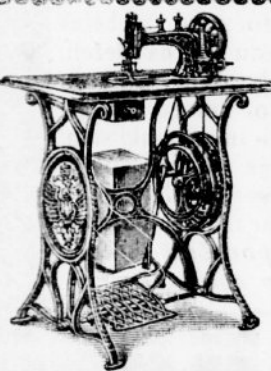
priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje ogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnoveše in najbolj priproste **vezilne aparate** (Stickerate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparatsamo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let

Dalje priporoča najboljše

švicarske žepne ure po zmernih cenah. Poprave s poročtvom enega leta.

Išče se ugledno osebo

imajoč znanje v boljših krogih za neko tozemsko zavarovalnico na življenje z novimi uredbami in donosajočimi specijalnimi strokami kot

generalni zastopnik.

Znanje nemščine neobhodno potrebno.

Gospodje, ki so sposobni to službo opravljati in pripravne opravniške (agente) nastavljeni, podajo naj takoj obširne ponudbe pod „**Moderne Versicherungs-Betrieb 38476**“ na ekspedicijo anone (Anoncen-Expedition)

M. Dukes nasledniki, Dunaj, I., Wollzeile 9.

Neslužbenim uradnikom na lepš prilika zagotoviti si samostojen delokrog.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 18. do 24. oktobra: Zanimi potovanje mimo Schaffhausen, renskega slapu, izvira Tamine, Curiha itd.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

„Centralna = posojilnica“

v Gorici,

uraduje od 1 avg. naprej od 8. zj. do 1. pop.

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnika nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za prestopno leto

1904,

ki ima 366 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je **edinole prava, starodavna „Pratika“**, katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. **Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratiko“**, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

Narodna tiskarna

v Gorici,

ulica Vetturini h. št. 9,

priporoča

najmodrnejše vizitnice vsake velikosti.

Nar. tiskarna

izvršuje

vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: trgovske račune, kuverte s firmo, poročnice, osmrtnice, vabila k veseliam, plakate i. t. d., vse po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

V zalogi ima

vsakovrstne tiskovine za županstva, cerkvene urade in razne druge.

Sprejema

hranilne vloge

katero obrestuje po 4 1/2 % polumesečno; ne-
vzdignene obrestipri-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.